

KÜLTÜREL ZEKÂ, ALGILANAN SOSYAL DESTEK VE GİRİŞİMCİLİK EĞİLİMİNİN DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ*

Emirhan YETİŞ** & Mustafa Fedai ÇAVUŞ***

Öz

Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de lisans ve lisansüstü eğitim gören yabancı uyruklu ve Türk vatandaşı öğrencilerin kültürel zekâ, algılanan sosyal destek ve girişimcilik eğilimleri açısından cinsiyet, üniversite, gelir kaynağı ve sergilenen tutum gibi değişkenlere göre anlamlı farklar gösterip göstermediğini tespit etmektir. Araştırma, 2021/2022 eğitim-öğretim döneminde Atatürk Üniversitesi, Fırat Üniversitesi ve İnönü Üniversitesi'nde öğrenim gören 408 yabancı uyruklu ve 877 Türk vatandaşı öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir. Anket yöntemiyle elde edilen veriler, kültürel zekâ, sosyal destek ve girişimcilik eğilimlerine ilişkin algıları ölçmek için kullanılmıştır. Bulgular, yabancı uyruklu öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinin Türk vatandaşı öğrencilere göre daha yüksek olduğunu göstermektedir. Ayrıca, yabancı uyruklu öğrenciler arasında gelir kaynağına göre üstbilişsel kültürel zekâ düzeylerinde anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Türk vatandaşı öğrenciler ise kültürel zekâ ve sosyal destek algılarında daha yüksek puanlar almışlardır. Cinsiyet ve gelir kaynağı gibi demografik değişkenler de sosyal destek ve girişimcilik eğilimlerinde farklılıklar yaratmıştır. Bu bulgular, eğitim ve destek programlarının kültürel ve bireysel farklılıkları dikkate alarak tasarlanmasının önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kültürel Zekâ, Algılanan Sosyal Destek, Girişimcilik Eğilimi, Yabancı Uyruklu Öğrenciler, Türk Vatandaşı Öğrenciler.

EXAMINATION OF CULTURAL INTELLIGENCE, PERCEIVED SOCIAL SUPPORT AND ENTREPRENEURSHIP TENDENCY ACCORDING TO DEMOGRAPHIC VARIABLES

Abstract

The aim of this study was to determine whether there were significant differences in cultural intelligence, perceived social support, and entrepreneurship tendency among foreign and Turkish undergraduate and graduate students in Türkiye based on variables such as gender, university, income source, and exhibited attitudes.

* Bu çalışma, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde Prof. Dr. Mustafa Fedai Çavuş danışmanlığında Emirhan Yetiş tarafından hazırlanan “Kültürel Zekânın Algılanan Sosyal Destek ve Girişimcilik Eğilimi Üzerindeki Etkisi” başlıklı doktora tezinden türetilmiştir.

**Öğr.Gör Dr., Fırat Üniversitesi Kovancılar MYO, Yönetim ve Organizasyon Bölümü, yetis@firat.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-9507-8358>

***Prof. Dr., Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Yönetim Bilişim Sistemleri, mfcavus@osmaniye.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-2515-5805>

The research was conducted on 408 foreign and 877 Turkish students studying at Atatürk University, Fırat University, and İnönü University during the 2021/2022 academic year. Data collected through surveys were used to measure perceptions of cultural intelligence, social support, and entrepreneurship tendency. The findings indicated that foreign students had higher entrepreneurship tendencies compared to Turkish students. Additionally, significant differences were found in metacognitive cultural intelligence levels based on income source among foreign students. Turkish students scored higher in cultural intelligence and perceived social support. Demographic variables such as gender and income source also created differences in social support and entrepreneurship tendency. These findings emphasize the importance of designing educational and support programs that consider cultural and individual differences.

Keywords: Cultural Intelligence, Perceived Social Support, Entrepreneurship Tendency, Foreign Students, Turkish Students

Giriş

Kültürel zekâ, bireyin farklı kültürel veya çok kültürlü ortamlarda işlevini etkili bir biçimde yerine getirmesini sağlayan yetenekler bütünüdür (Earley ve Ang, 2003). Kültür ve zekâ kavramlarının birbiriyle bağlantılı olduğunu belirten araştırmalar, kültürün insan yaşamını ve düşünce biçimini nasıl etkilediğini vurgular (Berry, 1974; Sternberg, 2004). Kültür, bireylerin düşüncelerini, değerlerini ve inançlarını şekillendiren bir sosyal mekanizmadır ve bu süreç, bireylerin davranışlarını da kontrol eder (Pizam vd., 1997). Kültürel zekâ, bireyin kültürel farkındalığını, motivasyonunu ve davranışsal uyum yeteneğini içerir. Kültürel zekânın dört bileşeni vardır: üst bilişsel, bilişsel, motivasyonel ve davranışsal zekâ (Ang ve Van Dyne, 2008). Üst bilişsel zekâ, bireyin kültürlerarası etkileşimler sırasında bilinçli kültürel farkındalık düzeyidir (Rockstuhl vd., 2011). Bilişsel kültürel zekâ, farklı kültürlerin ekonomik, yasal ve sosyal sistemlerine ilişkin bilgiyi içerir (Van Dyne vd., 2012). Motivasyonel kültürel zekâ, bireyin farklı kültürel ortamlarda öğrenme ve çalışma isteğini ifade eder (Rockstuhl vd., 2011). Davranışsal kültürel zekâ ise bireyin çeşitli kültürel durumlarda uygun davranışları sergileme yeteneğidir (Earley ve Ang, 2003).

Kültürel zekâ, farklı kültürel ortamlarda etkili bir şekilde iletişim kurma ve çalışma yeteneği sunar. Bu bağlamda, kültürel zekâ, bireyin kültürel farkındalık, bilgi ve motivasyon gibi çeşitli bileşenlerden oluşan bir yetenek olarak tanımlanır. Araştırmalar, kültürel zekânın bilişsel, motivasyonel ve davranışsal yönlerinin önemini vurgulamaktadır (Ang ve Van Dyne, 2008).

Sosyal destek, bireyin sosyal ağındaki mevcut kaynaklar ve ilişkiler aracılığıyla elde edilen yardımları ifade eder (Kim, 2001). Bu destek türleri, bireylerin stresli yaşam olaylarıyla başa çıkmalarına yardımcı olur ve genel sağlık ve esenliğe katkıda bulunur (Wilcox, 2015). Sosyal destek, duygusal, araçsal, bilgi ve değerlendirme desteği olarak dört ana bileşene ayrılır (House, 1981). Duygusal destek, güven ve sevgi sağlarken, araçsal destek maddi

yardım içerir. Bilgi desteği, rehberlik ve tavsiye sunar; değerlendirme desteği ise geri bildirim sağlar (House, 1981). Algılanan sosyal destek, bireyin destek kaynaklarının varlığına ilişkin öznel değerlendirmesidir ve ruh sağlığı üzerinde önemli bir etkiye sahiptir (Stokes, 1985).

Araştırmalar, sosyal desteğin bireylerin yaşamlarını olumlu yönde etkileyen önemli bir faktör olduğunu göstermektedir. Algılanan sosyal destek, bireylerin kendilerini daha değerli hissetmelerine ve daha sağlıklı yaşam sürmelerine yardımcı olur. Bu destek, çeşitli sosyal gruplardan ve ilişkilerden elde edilebilir (Kim vd., 2006).

Girişimcilik eğilimi, bireyin yeni iş fırsatlarını keşfetme ve bu fırsatları ekonomik kazanç için kullanma yönündeki yatkınlığıdır (Miller, 1983). Girişimcilik, modern toplumda ekonomik gelişme ve büyüme potansiyeli olarak görülmektedir (Stamboulis ve Barlas, 2014). Girişimciler, yenilikçilik, proaktiflik ve risk alma gibi özelliklere sahip olmalıdır (Engelen vd., 2014). Girişimcilik, hem bireysel hem de çevresel faktörlerin bileşimi olarak ele alınır. Bireyin kendi işini kurma istekliliği ve kararlılığı, girişimcilik eğilimini belirleyen önemli unsurlardır (Karabey, 2013). Girişimcilik eğilimi, bireyin yeni bir iş kurma, iş fikri geliştirme ve girişimci olma yönündeki bilinçli zihinsel durumu olarak tanımlanır (Morino vd., 2012). Araştırmalar, girişimciliğin ekonomik ve toplumsal kalkınmada önemli bir rol oynadığını göstermektedir (Dun ve Bradstreet, s. 20). Girişimcilik eğilimi, bireylerin yenilikçi, risk alabilen ve proaktif olmasını gerektirir (Hisrich ve Drnovsek, 2002).

Bu araştırmanın amacı, Türkiye'de lisans ve lisansüstü eğitim gören yabancı uyruklu öğrenciler ile Türk vatandaşı öğrencilerin kültürel zekâ, algılanan sosyal destek ve girişimcilik eğilimi gibi değişkenlere ilişkin algıları arasında cinsiyet, üniversite, gelir kaynağı ve tutum açısından anlamlı farklar olup olmadığını tespit etmektir. Bu genel amacın yanı sıra, aşağıdaki sorulara da yanıt aranmaktadır:

1. Araştırmaya katılan yabancı uyruklu ve Türk vatandaşı öğrencilerin kültürel zekâ, algılanan sosyal destek ve girişimcilik eğilimi algıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık var mıdır?
2. Araştırmaya katılan yabancı uyruklu ve Türk vatandaşı öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre, kültürel zekâ, algılanan sosyal destek ve girişimcilik eğilimi algıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık var mıdır?
3. Araştırmaya katılan yabancı uyruklu ve Türk vatandaşı öğrencilerin öğrenim görmekte oldukları üniversite değişkenine göre, kültürel zekâ, algılanan sosyal destek ve girişimcilik eğilimi algıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık var mıdır?
4. Araştırmaya katılan yabancı uyruklu ve Türk vatandaşı öğrencilerin gelir kaynağı değişkenine göre, kültürel zekâ, algılanan sosyal destek ve girişimcilik eğilimi algıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık var mıdır?

5. Araştırmaya katılan yabancı uyruklu ve Türk vatandaşı öğrencilerin tutum değişkenine göre, kültürel zekâ, algılanan sosyal destek ve girişimcilik eğilimi algıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık var mıdır?

1. YÖNTEM

Çalışma kapsamında veriler, rastgele örnekleme yöntemi ve anket tekniği aracılığıyla internet üzerinden online olarak toplanmıştır. Araştırmanın saha uygulaması, Atatürk Üniversitesi, Fırat Üniversitesi ve İnönü Üniversitesi'nde öğrenimlerine devam eden Türk vatandaşı öğrenciler ve Yabancı Uyruklu öğrenciler üzerinde gerçekleştirilmiştir.

1.1. Çalışma Grubu

Araştırma 2021/2022 yılı eğitim ve öğretim döneminde, Atatürk Üniversitesi (Yabancı uyruklu: 1935, Türk vatandaşı: 48571), Fırat Üniversitesi (Yabancı uyruklu: 1453, Türk vatandaşı: 27689) ve İnönü Üniversitesi'nde (Yabancı uyruklu: 1143, Türk vatandaşı: 28245) öğrenimine devam etmekte olan Türk vatandaşı öğrenciler ve Yabancı Uyruklu öğrenciler üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Farklı evren büyüklükleri için örneklem sayılarının büyüklüklerinin ya da yeterliliklerinin çeşitli istatistikî formüller aracılığıyla hesaplanabildiği bilinmektedir. Sekaran (2003, s. 294) 0,95 güvenirlilik ve 0,05 örneklem hatası ile temsil edilebilecek örneklem büyüklüklerini tespit etmiştir. Buna göre azami katılımcı sayısı Yabancı uyruklu öğrenciler için 357 iken Türk vatandaşı öğrenciler için de 384 olarak ifade edilmiştir. Çalışma kapsamında 408 yabancı uyruklu, 877 Türk vatandaşı öğrenciye anket uygulanmıştır.

Tablo 1. Katılımcıları Demografik Özelliklerine İlişkin Bilgiler

Değişkenler	Gruplar	Yabancı Uyruklu öğrenciler		Türk Vatandaşı öğrenciler	
		Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Cinsiyet	Kadın	138	33,8	551	59,4
	Erkek	270	66,2	356	40,6
	Toplam	408	100	877	100
Medeni Durum	Evli	79	19,4	78	8,9
	Bekâr	329	80,6	799	91,1
	Toplam	408	100	877	100
Yaş	18 - 24	278	68,1	703	80,2
	25 – 30	74	18,1	116	13,2
	31 ve üzeri	56	13,7	58	6,6
	Toplam	408	100	877	100
Üniversite	Fırat Üniversitesi	201	49,3	428	48,8
	İnönü Üniversitesi	104	25,5	219	25,0
	Atatürk Üniversitesi	103	25,2	230	26,2
	Toplam	408	100	877	100
Gelir kaynağı	Ailem destekliyor	230	56,4	345	39,3

Değişkenler	Gruplar	Yabancı Uyruklu öğrenciler		Türk Vatandaşı öğrenciler	
		Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Tutum	Çalışarak kazanıyorum	107	26,2	173	19,7
	Burs/Kredi alıyorum	71	17,4	359	40,9
	Toplam	408	100	877	100
	Samimi	120	29,4	415	47,3
	Yardımsever	221	54,2	172	19,6
	İlgisiz	67	16,4	290	33,1
	Toplam	408	100	877	100

Araştırmaya katılan 408 yabancı uyruklu öğrenciden %66,2'si erkek, %80,6'sı ise bekârdır. Öğrencilerin yaşlarına bakıldığında %68 gibi önemli bir kısmı 18-24 yaş aralığındadır. Katılımcıların %49,3'ü Fırat Üniversitesi'nde eğitim alırken, öğrencilerin %56,4'ü geçimini ailesi tarafından desteklenmektedir. Araştırmaya katılan yabancı uyruklu öğrencilerin %54,2'si eğitim alınan yerde karşılaşılan insanların yardımsever olduklarını ifade etmişlerdir.

Araştırmaya katılan 877 Türk vatandaşı öğrenciden %59,4'ü kadın, %91,1'i ise bekârdır. Öğrencilerin yaşları incelendiğinde %80,2 gibi önemli bir kısmı 18-24 yaş aralığındadır. Katılımcıların %48,8'i Fırat Üniversitesi'nde eğitim alırken, öğrencilerin %40,9'u geçimini burs/kredi alarak karşılamaktadır. Araştırmaya katılan Türk vatandaşı öğrencilerin %47,3'ü eğitim alınan yerde karşılaşılan insanların samimi olduklarını ifade etmişlerdir.

1.2. Veri Toplama Yöntemi ve Araçları

Araştırma kapsamında kullanılan veriler, anket tekniği aracılığıyla temin edilmiştir. Örneklem grubunun içinde yer alan her bir öğrenciye anket formları internet platformu aracılığı ile ulaştırılmıştır. Dört bölümden oluşan anket formunda, ilk olarak üniversite öğrencilerinin demografik bilgilerine ilişkin ifadeler bulunmaktadır. İkinci bölümde öğrencilerin kültürel zekâ düzeylerini, üçüncü bölümde öğrenciler tarafından algılanan sosyal desteği, dördüncü ve son bölümde ise öğrencilerin girişimcilik eğilimlerini ölçme amaçlı sorular yöneltilmiştir.

1.2.1. Kültürel Zekâ Ölçeği

Ang vd., (2007) tarafından geliştirilen 20 maddelik “Kültürel Zekâ (KZ)” ölçeği, dört farklı boyutu (üstbilişsel KZ (4 Madde), bilişsel KZ (6 Madde), motivasyonel KZ (5 Madde) ve davranışsal KZ (5 Madde)) içermektedir. Bu ölçek, bireylerin farklı kültürel ortamlarda veya çok kültürlü bağlamlarda sergiledikleri performansları ve başarıları ölçmek amacıyla tasarlanmıştır. Kültürel zekâ ölçeği, kişilerin kültürel farkındalıklarını ve

algılarını objektif bir şekilde değerlendirmelerini sağlamayı hedeflemektedir. “1=Kesinlikle Katılmıyorum” ... “7=Kesinlikle Katılıyorum” olarak kodlanan ölçek, 7’li Likert yöntemi ile puanlandırılmıştır. Kültürel Zekâ Ölçeğinin Türkçe’ye uyarlaması Şahin vd. (2013) tarafından yapılmıştır. Güvenilirlik katsayıları Türkiye’deki devlet üniversitelerinde öğrenim gören öğrenciler açısından ele alındığında; üstbilişsel KZ için $\alpha = .78$, bilişsel KZ için $\alpha = .81$, motivasyonel KZ için $\alpha = .82$ ve davranışsal KZ için $\alpha = .83$ olarak bulunmuştur. Faktörlere ilişkin daha yüksek puanlar, kültürlerarası bir yeteneği kullanma eğiliminin daha yüksek olduğunu göstermektedir.

1.2.2. Algılanan Sosyal Destek Ölçeği

Zimet vd., (1988) tarafından geliştirilen Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği, 12 maddeden oluşan ve üç farklı boyutu (aile, arkadaş ve özel bir kişi) içeren bir değerlendirme aracıdır. Her boyut, dört maddeyle belirli bir kaynaktan algılanan sosyal destek düzeyini ölçer ve katılımcılar her bir boyutta ayrı bir düzeyde sosyal destek algısına sahiptir. Maddeler, “1=Kesinlikle Katılmıyorum” ... “7=Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde 7’li Likert tipi bir yanıt ölçeği kullanılarak ölçülür. Ölçeğin Türkçe uyarlaması Eker ve Arkar (1995) tarafından yapılmıştır. Güvenilirlik katsayıları ise üniversite öğrencileri açısından; aile, $\alpha = 0,87$, arkadaş, $\alpha = 0,87$ ve özel bir insan $\alpha = 0,90$ olarak bulunmuştur.

1.2.3. Girişimcilik Eğilimi Ölçeği

Linan ve Chen (2009) tarafından öğrencilerin girişimcilik eğilimlerini (niyetleri) ölçmek üzere geliştirilen ölçek, Şeşen ve Basım (2012) tarafından Türkçeye geçirilmiştir. Girişimcilik eğilimini (niyetini) ölçümleyen bu ölçek 6 madde ve tek boyut olarak ele alınmıştır. 7’li derecelendirme yöntemi ile ölçülen ölçek, “1=Kesinlikle Katılmıyorum” ... “7=Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde puanlandırılmıştır. Ölçekten elde edilen yüksek düzeydeki puanlar, girişimcilik eğiliminin(niyetinin) yüksek olduğuna işaret etmektedir. Linan ve Chen (2009) tarafından yapılan çalışmada ölçeğin güvenilirliği (Cronbach Alfa) $\alpha = .94$ olarak ifade edilirken, Şeşen ve Basım (2012) tarafından gerçekleştirilen çalışmada ölçeğin güvenilirliği (Cronbach Alfa) $\alpha = .86$ olarak belirtilmiştir.

1.3. Veri Toplama Süreci

Çalışmanın uygulama aşamasında, birinci elden veri toplama tekniklerinden anket yöntemi tercih edilmiştir. Bu amaçla, Fırat Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu’ndan 10.04.2020 tarihli ve 08/5 sayılı Etik Kurul Kararı belgesi alınmıştır. Ardından, anketlerin uygulanacağı Atatürk Üniversitesi, Fırat Üniversitesi ve İnönü Üniversitesi Rektörlüklerinden gerekli Anket Uygulama İzin Belgeleri temin edilmiştir. İzinlerin alınmasının ardından, ilgili birimlere dağıtılmak

üzere online anket formu dilekçe ile iletilmiştir. Anket uygulaması Mayıs 2020'de başlayarak Haziran 2021'de tamamlanmıştır.

1.4. Güvenilirlik Analizi

Üç ana değişken ve bunların alt boyutlarının (kültürel zekâ ölçeği için dört boyut, algılanan sosyal destek ölçeği için üç boyut) her biri için güvenilirlik testleri yapılmış, ardından üç ana değişken bir araya getirilerek, toplam güvenilirlik katsayısı bulunmuştur.

Araştırma kapsamında ele alınan ölçeklere ve boyutlara ilişkin güvenilirlik katsayıları Tablo 2'de belirtilmiştir.

Tablo 2. Ölçeklerin ve Boyutlarının Güvenilirlik Katsayıları

Ölçekler	Yabancı uyruklu öğrenciler		Türk vatandaşı öğrenciler	
	İfade Sayısı	(α) Cronbach Alpha	İfade Sayısı	(α) Cronbach Alpha
Kültürel Zekâ Ölçeği	20	0,97	20	0,95
Üstbilişsel KZ	4	0,92	4	0,90
Bilişsel KZ	6	0,90	6	0,88
Motivasyonel KZ	5	0,94	5	0,92
Davranışsal KZ	5	0,92	5	0,93
Algılanan Sosyal Destek Ölçeği	12	0,95	12	0,94
Özel Bir İnsan ASD	4	0,90	4	0,89
Aile ASD	4	0,92	4	0,93
Arkadaş ASD	4	0,91	4	0,94
Girişimcilik Eğilimi	6	0,97	6	0,95
Toplam	38	0,97	38	0,95

Güvenilirlik analizinden elde edilen sonuçlarda belirtildiği üzere araştırmada kullanılan ölçeklerin ve bu ölçeklerin (kültürel zekâ ve algılanan sosyal destek ölçeği) boyutlarının hesaplanan Cronbach Alfa değerleri araştırmalarda yeterli kabul edilen 0,70 değerinin üzerinde bulunmaktadır (Churchill, 1979, s. 68).

1.5. Veri Analizi

Araştırmada elde edilen verilerin analizinde SPSS paket programı kullanılmıştır. Analiz öncesinde kayıp veri ve uç değerler kontrol edilmiş, ardından değişkenlerin tekli normallik varsayımını sağlama durumu incelenmiş ve değişkenlere ilişkin betimsel analizler (frekans, yüzde, ortalama) gerçekleştirilmiştir.

Tablo 3. Araştırmada Kullanılan Ölçeklerin Ortalama Puanları ve Normallik Değerleri

Değişkenler	Yabancı Uyruklu Öğrenciler					Türk Vatandaşı Öğrenciler				
	N	$\bar{X}$	Ss	Skewness	Kurtosis	N	$\bar{X}$	Ss	Skewness	Kurtosis
Kültürel Zekâ	408	4,44	1,35	-0,54	-0,45	877	5,08	1,08	-0,90	1,05
Üstbilişsel KZ	408	4,61	1,55	-0,54	-0,55	877	5,65	1,22	-1,45	1,29
Bilişsel KZ	408	4,15	1,39	-0,10	-0,70	877	4,24	1,29	-0,17	-0,36
Motivasyonel KZ	408	4,72	1,56	-0,58	-0,60	877	5,46	1,33	-0,95	0,47
Davranışsal KZ	408	4,38	1,45	-0,37	-0,63	877	5,25	1,31	-0,83	0,38
Algılanan Sosyal Destek	408	4,69	1,47	-0,72	-0,20	877	5,16	1,54	-0,86	-0,07
Özel Bir İnsan ASD	408	4,62	1,68	-0,44	-0,80	877	5,11	1,79	-0,73	-0,60
Aile ASD	408	5,07	1,68	-0,86	-0,22	877	5,28	1,72	-0,94	-0,19
Arkadaş ASD	408	4,38	1,53	-0,36	-0,58	877	5,08	1,69	-0,80	-0,26
Girişimcilik Eğilimi	408	4,88	1,86	-0,60	-0,92	877	4,84	1,68	-0,49	-0,70

Tablo 3'teki sonuçlar incelendiğinde, araştırmada yer alan ölçme araçlarının yabancı uyruklu öğrenciler için çarpıklık katsayılarının -0,86 ile -0,10, basıklık katsayılarının ise -0,92 ile -0,20 arasında değiştiği; Türk vatandaşı öğrenciler için ise çarpıklık katsayılarının -1,45 ile -0,17, basıklık katsayılarının ise -0,70 ile 1,29 arasında değiştiği görülmektedir.

Yazında bir örneklemin veri setinin normal dağılım özelliği gösterip göstermediğini saptamak için önerilen çeşitli ölçütlerde çarpıklık ve basıklık değerleri bulunmaktadır. Bu değerler dikkate alınarak bir verinin normal dağılım göstermesi için; Hair vd.'ne (2014) göre çarpıklık (Skewness) ve basıklık (Kurtosis) değerlerinin ± 1 aralığında, Tabachnick ve Fidell'e (2013) göre ± 1.5 aralığında veya George ve Mallery'e, (2010) göre ± 2 aralığında olması istenmektedir.

Bu bakımdan yapılan açıklamalar ışığında elde edilen sonuçlara göre verilerin, hem değişkenler bazında hem de boyutlar bazında normal dağılım özelliği gösterdiği görülmektedir. Verilerin normal dağılım göstermesi nedeniyle Bağımsız Gruplar t-testi ve Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) kullanılmıştır. İki den fazla gruplar arasında farkın kaynağını belirlemek için grupların homojen dağılımına bağlı olarak Scheffe testi gibi post-hoc analizler uygulanmıştır (Büyüköztürk, 2014).

2. ARAŞTIRMANIN BULGULARI

Bu bölümde, araştırma kapsamında elde edilen bulgular ve bu bulgulara yönelik yorumlar yer almaktadır.

2.1. Araştırma Değişkenlerinin Yabancı Uyruklu ve Türk Vatandaşı Öğrencilere Göre Farklılık Analizi Sonuçları

Araştırmanın değişkenlerinin (Kültürel zekâ, Algılanan sosyal destek ve Girişimcilik eğiliminin) yabancı uyruklu ve Türk vatandaşı öğrencilere ilişkin farklılık analizi sonuçları, Tablo 4'te ayrıntılı olarak sunulmuştur.

Tablo 4. Kültürel Zekâ, Algılanan Sosyal Destek ve Girişimcilik Eğiliminin Yabancı Uyruklu ve Türk Vatandaşı Öğrencilere İlişkin T-testi Sonuçları

Değişkenler	Uyruk	N	Ort.	Standart Sapma	t	Anlamlılık
Kültürel Zekâ	Yabancı Uyruklu	408	4,44	1,35	-9,075	0,000**
	Türk Vatandaşı	877	5,07	1,07	-8,354	
Üstbilişsel KZ	Yabancı Uyruklu	408	4,61	1,55	-12,956	0,000**
	Türk Vatandaşı	877	5,64	1,22	-11,891	
Bilişsel KZ	Yabancı Uyruklu	408	4,14	1,39	-1,156	0,022*
	Türk Vatandaşı	877	4,24	1,28	-1,123	
Motivasyonel KZ	Yabancı Uyruklu	408	4,71	1,55	-8,797	0,000**
	Türk Vatandaşı	877	5,45	1,32	-8,300	
Davranışsal KZ	Yabancı Uyruklu	408	4,37	1,45	-10,687	0,002**
	Türk Vatandaşı	877	5,24	1,30	-10,289	
Algılanan Sosyal Destek	Yabancı Uyruklu	408	4,69	1,46	-5,168	0,204
	Türk Vatandaşı	877	5,15	1,53	-5,257	
Özel ASD	Yabancı Uyruklu	408	4,61	1,67	-4,668	0,030*
	Türk Vatandaşı	877	5,10	1,79	-4,784	
Aile ASD	Yabancı Uyruklu	408	5,07	1,67	-2,034	0,267
	Türk Vatandaşı	877	5,28	1,72	-2,054	
Arkadaş ASD	Yabancı Uyruklu	408	4,37	1,52	-7,200	0,043*
	Türk Vatandaşı	877	5,08	1,68	-7,464	
Girişimcilik Eğilimi	Yabancı Uyruklu	408	4,88	1,85	,415	0,008**
	Türk Vatandaşı	877	4,83	1,68	,400	

Not: *p<0,05, **p<0,01 istatistiki açıdan anlamlı bir farklılık vardır.

Tablodaki bulgular KZ düzeyi açısından incelendiğinde yabancı uyruklu öğrencilerin ortalama puan değerleri $\bar{X}=4,44$ ($Ss=1,35$), Türk vatandaşı öğrencilerin ise $\bar{X}=5,07$ ($Ss=1,07$) olarak hesaplanmıştır. Gerçekleştirilen T-testi sonucunda ($t_y = -9,075$, $t_t = -8,354$; $p = 0.000$, $p < 0,05$) uyruğa göre anlamlı bir farklılığın olduğu sonucuna ulaşılırken Türk vatandaşı öğrencilerin KZ düzeylerinin, yabancı uyruklu öğrencilere oranla daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Üstbilişsel KZ boyutu açısından incelendiğinde yabancı uyruklu öğrencilerin ortalama puan değerleri $\bar{X}=4,61$ ($Ss=1,55$), Türk vatandaşı öğrencilerin ise $\bar{X}=5,64$ ($Ss=1,22$) olarak hesaplanmıştır. Gerçekleştirilen T-testi sonucunda ($ty= -12,956$, $tt= -11,891$; $p= 0,000$, $p<0,05$) uyuğa göre anlamlı bir farklılığın olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulguya göre Türk vatandaşı öğrencilerin üstbilişsel KZ düzeylerinin, yabancı uyruklu öğrencilere oranla daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Bilişsel KZ boyutu açısından incelendiğinde yabancı uyruklu öğrencilerin ortalama puan değerleri $\bar{X}=4,14$ ($Ss=1,39$), Türk vatandaşı öğrencilerin ise $\bar{X}=4,24$ ($Ss=1,28$) olarak hesaplanmıştır. Gerçekleştirilen T-testi sonucunda ($ty= -1,156$, $tt= -1,123$; $p= 0,022$, $p<0,05$) uyuğa göre anlamlı bir farklılığın olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulguya göre Türk vatandaşı öğrencilerin bilişsel KZ düzeylerinin, yabancı uyruklu öğrencilere oranla daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Motivasyonel KZ boyutu açısından incelendiğinde yabancı uyruklu öğrencilerin ortalama puan değerleri $\bar{X}=4,71$ ($Ss=1,55$), Türk vatandaşı öğrencilerin ise $\bar{X}=5,45$ ($Ss=1,32$) olarak hesaplanmıştır. Gerçekleştirilen T-testi sonucunda ($ty= -8,797$, $tt= -8,300$; $p= 0,000$, $p<0,05$) uyuğa göre anlamlı bir farklılığın olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulguya göre Türk vatandaşı öğrencilerin motivasyonel KZ düzeylerinin, yabancı uyruklu öğrencilere oranla daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Davranışsal KZ boyutu açısından incelendiğinde yabancı uyruklu öğrencilerin ortalama puan değerleri $\bar{X}=4,37$ ($Ss=1,45$), Türk vatandaşı öğrencilerin ise $\bar{X}=5,24$ ($Ss=1,30$) olarak hesaplanmıştır. Gerçekleştirilen T-testi sonucunda ($ty= -10,687$, $tt= -10,289$; $p= 0,002$, $p<0,05$) uyuğa göre anlamlı bir farklılığın olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulguya göre Türk vatandaşı öğrencilerin davranışsal KZ düzeylerinin, yabancı uyruklu öğrencilere oranla daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Özel bir insan boyutu açısından incelendiğinde yabancı uyruklu öğrencilerin ortalama puan değerleri $\bar{X}=4,61$ ($Ss=1,67$), Türk vatandaşı öğrencilerin ise $\bar{X}=5,10$ ($Ss=1,79$) olarak hesaplanmıştır. Gerçekleştirilen T-testi sonucunda ($ty= -4,668$, $tt= -4,784$; $p= 0,030$, $p<0,05$) uyuğa göre anlamlı bir farklılığın olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulguya göre Türk vatandaşı öğrencilerin özel bir insan destek algılarının, yabancı uyruklu öğrencilere oranla daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Arkadaş boyutu açısından incelendiğinde yabancı uyruklu öğrencilerin ortalama puan değerleri $\bar{X}=4,37$ ($Ss=1,52$), Türk vatandaşı öğrencilerin ise $\bar{X}=5,08$ ($Ss=1,68$) olarak hesaplanmıştır. Gerçekleştirilen T-testi sonucunda ($ty= -7,200$, $tt= -7,464$; $p= 0,043$, $p<0,05$) uyuğa göre anlamlı bir farklılığın olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulguya göre Türk vatandaşı öğrencilerin arkadaştan algıladıkları desteğin, yabancı uyruklu öğrencilere oranla daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Tablodaki bulgular girişimcilik eğilimi açısından incelendiğinde yabancı uyruklu öğrencilerin ortalama puan değerleri $\bar{X}=4,88$ ($Ss=1,85$), Türk

vatandaşı öğrencilerin ise $\bar{X}=4,83$ ($Ss=1,68$) olarak hesaplanmıştır. Gerçekleştirilen T-testi sonucunda ($t_y = -7,200$, $t_t = -7,464$; $p = 0,043$, $p < 0,05$) uyuğu göre anlamlı bir farklılığın olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulguya göre yabancı uyruklu öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinin Türk vatandaşı öğrencilere oranla daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

2.2. Araştırma Değişkenlerinin Cinsiyete Göre Farklılık Analizi

Araştırmanın değişkenlerinin cinsiyete ilişkin farklılık analiz sonuçları, Tablo 5'te ayrıntılı olarak sunulmuştur.

Tablo 5. Yabancı Uyruklu ve Türk Vatandaşı Öğrencilerin Kültürel Zekâ, Algılanan Sosyal Destek ve Girişimcilik Eğilimlerinin Cinsiyete İlişkin T-testi Sonuçları

Değişkenler		Cinsiyet	N	Ort.	Std. Sapma	t	Anlamlılık
Kültürel Zekâ	Yabancı	Kadın	138	4,58	1,26	2,704	0,007**
	Uyruklu	Erkek	270	4,37	1,40		
	Türk	Kadın	521	5,14	0,99	1,438	0,151
	Vatandaşı	Erkek	356	4,99	1,18		
Üstbilişsel KZ	Yabancı	Kadın	138	4,77	1,46	1,511	0,132
	Uyruklu	Erkek	270	4,53	1,59		
	Türk	Kadın	521	5,74	1,09	2,712	0,007**
	Vatandaşı	Erkek	356	5,51	1,38		
Bilişsel KZ	Yabancı	Kadın	138	4,25	1,30	1,009	0,834
	Uyruklu	Erkek	270	4,10	1,44		
	Türk	Kadın	521	4,24	1,28	-	0,985
	Vatandaşı	Erkek	356	4,24	1,30		
Motivasyonel KZ	Yabancı	Kadın	138	4,87	1,50	1,464	0,795
	Uyruklu	Erkek	270	4,64	1,58		
	Türk	Kadın	521	5,53	1,27	1,848	0,065
	Vatandaşı	Erkek	356	5,36	1,41		
Davranışsal KZ	Yabancı	Kadın	138	4,51	1,35	1,386	0,167
	Uyruklu	Erkek	270	4,31	1,50		
	Türk	Kadın	521	5,35	1,19	2,704	0,007**
	Vatandaşı	Erkek	356	5,10	1,45		
Algılanan Sosyal Destek	Yabancı	Kadın	138	4,88	1,45	1,882	0,060
	Uyruklu	Erkek	270	4,59	1,47		
	Türk	Kadın	521	5,27	1,47	2,456	0,014*
	Vatandaşı	Erkek	356	5,00	1,61		
Özel Bir İnsan ASD	Yabancı	Kadın	138	4,83	1,70	1,832	0,068
	Uyruklu	Erkek	270	4,51	1,66		
	Türk	Kadın	521	5,21	1,74	2,014	0,044*
	Vatandaşı	Erkek	356	4,96	1,86		
Aile ASD	Yabancı	Kadın	138	5,38	1,60	2,688	0,007**
	Uyruklu	Erkek	270	4,92	1,70		
	Türk	Kadın	521	5,41	1,71	2,675	0,008**
	Vatandaşı	Erkek	356	5,09	1,73		
Arkadaş ASD	Yabancı	Kadın	138	4,43	1,61	0,467	0,641
	Uyruklu	Erkek	270	4,35	1,49		
	Türk	Kadın	521	5,18	1,64	1,896	0,058
	Vatandaşı	Erkek	356	4,95	1,75		
Girişimcilik Eğilimi	Yabancı	Kadın	138	4,79	1,93	-	0,453
	Uyruklu	Erkek	270	4,93	1,82		
		Kadın	521	4,70	1,64		0,004**

Değişkenler	Cinsiyet	N	Ort.	Std. Sapma	t	Anlamlılık
Türk Vatandaşı	Erkek	356	5,04	1,73	-2,873	

Not: * $p<0,05$, ** $p<0,01$ istatistiki açıdan anlamlı bir farklılık vardır.

Tablodaki bulgular yabancı uyruklu öğrencilerin KZ düzeylerinin puan ortalamaları açısından incelendiğinde; araştırmaya katılan kadın öğrencilerin $\bar{X}=4,58$ ($Ss=1,26$) ve erkek öğrencilerin $\bar{X}=4,37$ ($Ss=1,40$) olarak hesaplandığı görülmüştür. Gerçekleştirilen T-testi sonucunda ($t=1,438$; $p=1,151$, $p<0,05$) cinsiyete göre anlamlı bir farklılığın olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Elde edilen bulgular, Türk vatandaşı öğrencilerin; üstbilişsel KZ boyutunda kadın öğrencilerin $\bar{X}=5,74$ ($Ss=1,09$) ve erkek öğrencilerin $\bar{X}=5,51$ ($Ss=1,38$), davranışsal KZ boyutunda kadın öğrencilerin $\bar{X}=5,35$ ($Ss=1,19$) ve erkek öğrencilerin $\bar{X}=5,10$ ($Ss=1,45$) olarak hesaplandığı görülmüştür. Gerçekleştirilen T-testi sonucunda üstbilişsel KZ boyutunda ($t=2,712$; $p=0,007$, $p<0,01$) ve davranışsal KZ boyutunda ($t=2,704$; $p=0,007$, $p<0,01$) cinsiyete göre anlamlı bir farklılığın olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Elde edilen bulgular, Yabancı uyruklu öğrencilerin aile ASD boyutunda kadın öğrencilerin $\bar{X}=5,38$ ($Ss=1,60$) ve erkek öğrencilerin $\bar{X}=4,92$ ($Ss=1,70$) olarak hesaplandığı görülmüştür. Yapılan T-testi sonucunda aile ASD boyutunda ($t=2,688$; $p=0,007$, $p<0,05$) cinsiyete göre anlamlı bir farklılığın olduğu görülmüştür.

Elde edilen bulgular, Türk vatandaşı öğrencilerin ASD algılarının puan ortalamaları açısından incelendiğinde; araştırmaya katılan kadın öğrencilerin $\bar{X}=5,27$ ($Ss=1,47$) ve erkek öğrencilerin $\bar{X}=5,00$ ($Ss=1,61$), özel bir insan boyutunda kadın öğrencilerin $\bar{X}=5,21$ ($Ss=1,74$) ve erkek öğrencilerin $\bar{X}=4,96$ ($Ss=1,86$), aile boyutunda kadın öğrencilerin $\bar{X}=5,41$ ($Ss=1,71$) ve erkek öğrencilerin $\bar{X}=5,09$ ($Ss=1,73$) olarak hesaplandığı görülmüştür. Gerçekleştirilen T-testi sonucunda ASD toplam puanında ($t=2,456$; $p=0,014$, $p<0,05$), özel bir insan boyutunda ($t=2,014$; $p=0,044$, $p<0,05$) ve aile boyutunda ($t=2,675$; $p=0,008$, $p<0,01$) cinsiyete göre anlamlı bir farklılığın olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Elde edilen bulgular, Türk vatandaşı öğrencilerin GE puan ortalamaları açısından incelendiğinde; araştırmaya katılan kadın öğrencilerin $\bar{X}=4,70$ ($Ss=1,64$) ve erkek öğrencilerin $\bar{X}=5,04$ ($Ss=1,73$) olarak hesaplandığı görülmüştür. Gerçekleştirilen T-testi sonucunda cinsiyete göre anlamlı bir farklılığın olduğu sonucuna ulaşılmıştır ($t=-2,873$; $p=0,004$, $p<0,01$).

Bu bulgulara bakarak araştırmaya dâhil olan yabancı uyruklu öğrencilerde cinsiyetin KZ ve aileden kaynaklanan ASD algıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Yine aynı bulgular ışığında araştırmaya dâhil olan Türk vatandaşı öğrencilerin KZ alt boyutlarında (üstbilişsel ve davranışsal), ASD ve alt boyutlarında (özel bir insan ve aile) ve GE' de cinsiyete göre anlamlı farklılık olduğu saptanmıştır. Yani cinsiyet; KZ, ASD ve GE için belirleyici bir faktördür. Kadınların KZ

düzeyleri ve ASD algıları erkeklere oranla yüksek iken, erkeklerin GE’ leri kadınlara oranla daha fazladır.

2.3. Araştırma Değişkenlerinin Gelir Kaynağına Göre Farklılık Analizi

Araştırmanın değişkenlerinin gelir kaynağına ilişkin farklılık analiz sonuçları, Tablo 5’te ayrıntılı olarak sunulmuştur.

Tablo 5. Öğrencilerin Kültürel Zekâ, Algılanan Sosyal Destek ve Girişimcilik Eğilimlerinin Gelir Kaynağına İlişkin ANOVA Testi Sonuçları (Yabancı Uyruklu ve Türk Vatandaşı Öğrenciler)

Yabancı Uyruklu öğrenciler							Türk Vatandaşı öğrenciler				
	Gelir Kaynağı	N	Ort.	Std. Sapma	F	p	N	Ort.	Std. Sapma	F	p
Kültürel Zekâ	Aile	230	4,30	1,39	2,95	0,053	345	5,13	1,12	2,575	0,077
	Çalışarak	107	4,63	1,32			173	5,18	1,05		
	Burs/Kredi	71	4,62	1,26			359	4,98	1,04		
	Toplam	408	4,44	1,35			877	5,08	1,08		
Üstbilişsel KZ	Aile	230	4,38	1,57	6,07	0,003**	345	5,69	1,20	2,166	0,115
	Çalışarak	107	4,84	1,43			173	5,77	1,28		
	Burs/Kredi	71	5,00	1,54			359	5,55	1,21		
	Toplam	408	4,61	1,55			877	5,65	1,22		
Bilişsel KZ	Aile	230	4,04	1,42	1,72	0,180	345	4,26	1,36	2,985	0,051
	Çalışarak	107	4,30	1,42			173	4,42	1,23		
	Burs/Kredi	71	4,28	1,24			359	4,14	1,23		
	Toplam	408	4,15	1,39			877	4,24	1,29		
Motivasyonel KZ	Aile	230	4,57	1,59	2,51	0,082	345	5,49	1,36	0,759	0,468
	Çalışarak	107	4,98	1,50			173	5,52	1,26		
	Burs/Kredi	71	4,78	1,51			359	5,39	1,33		
	Toplam	408	4,72	1,56			877	5,46	1,33		
Davranışsal KZ	Aile	230	4,27	1,48	1,58	0,207	345	5,35	1,31	2,569	0,077
	Çalışarak	107	4,52	1,42			173	5,28	1,26		
	Burs/Kredi	71	4,54	1,39			359	5,13	1,32		
	Toplam	408	4,38	1,45			877	5,25	1,31		
Algılanan Sosyal Destek	Aile	230	4,65	1,51	0,60	0,547	345	5,11	1,58	1,850	0,158
	Çalışarak	107	4,66	1,34			173	5,36	1,56		
	Burs/Kredi	71	4,86	1,50			359	5,11	1,47		
	Toplam	408	4,69	1,47			877	5,16	1,54		
Özel Bir İnsan ASD	Aile	230	4,49	1,75	1,55	0,213	345	5,05	1,82	3,114	0,045*
	Çalışarak	107	4,78	1,53			173	5,41	1,78		
	Burs/Kredi	71	4,79	1,62			359	5,02	1,76		
	Toplam	408	4,62	1,68			877	5,11	1,79		
Aile	Aile	230	5,10	1,72	0,94	0,390	345	5,31	1,76	,701	0,496

	Çalışarak	107	4,90	1,61			173	5,38	1,85		
	Burs/Kredi	71	5,24	1,65			359	5,21	1,62		
	Toplam	408	5,07	1,68			877	5,28	1,72		
Arkadaş ASD	Aile	230	4,36	1,54			345	4,98	1,77		
	Çalışarak	107	4,29	1,48			173	5,28	1,59		
	Burs/Kredi	71	4,56	1,56	0,699	0,498	359	5,09	1,65	1,902	0,150
	Toplam	408	4,38	1,53			877	5,08	1,69		
Girişimcilik Eğilimi	Aile	230	4,72	1,86			345	4,98	1,64		
	Çalışarak	107	5,09	1,82			173	5,00	1,72		
	Burs/Kredi	71	5,08	1,87	1,947	0,144	359	4,62	1,69	4,952	0,007**
	Toplam	408	4,88	1,86			877	4,84	1,68		

Elde edilen bulgular, yabancı uyruklu öğrencilerin üstbilişsel KZ boyutu açısından ortalama puan değerleri incelendiğinde; geçimi ailesi tarafından desteklenen öğrencilerin $\bar{X}=4,38$ ($Ss=1,57$), geçimini çalışarak kazanan öğrencilerin $\bar{X}=4,84$ ($Ss=1,43$) ve geçimini burs/kredi alarak karşılayan öğrencilerin $\bar{X}=5,00$ ($Ss=1,54$) olarak hesaplanmıştır. Yapılan ANOVA analizi sonucunda puan ortalamalarında anlamlı düzeyde bir farklılık olduğu görülmüştür ($F=6,070$; $p=0,003$, $p<0,01$). Farkın kaynağının saptanması için levene testi sonucunda varyansların homojen olması sebebiyle Post Hoc testlerinden Scheffe testi yapılmıştır. Scheffe testinin sonucuna göre geçimini burs/kredi alarak karşılayan öğrencilerin üstbilişsel KZ düzeylerinin, bir işte çalışarak kazananlara ve ailesi tarafından desteklenenlere göre daha yüksek olduğu görülmüştür.

Elde edilen bulgular, Türk vatandaşı öğrencilerin Özel bir insan boyutu açısından ortalama puan değerleri incelendiğinde; geçimi ailesi tarafından desteklenen öğrencilerin $\bar{X}=5,05$ ($Ss=1,82$), geçimini çalışarak kazanan öğrencilerin $\bar{X}=5,41$ ($Ss=1,78$) ve geçimini burs/kredi alarak karşılayan öğrencilerin $\bar{X}=5,02$ ($Ss=1,76$) olarak hesaplanmıştır. Yapılan ANOVA analizi sonucunda puan ortalamalarında anlamlı düzeyde bir farklılık olduğu belirlenmiştir ($F=3,145$; $p=0,045$, $p<0,05$). Farkın kaynağının saptanması için levene testi sonucunda varyansların homojen olması sebebiyle Post Hoc testlerinden Scheffe testi yapılmıştır. Scheffe testinin sonucuna göre geçimini bir işte çalışarak kazanan öğrencilerin özel bir insan tarafından sağlanan destek algılarının, ailesi tarafından desteklenenlere ve burs/kredi alanlara göre daha yüksek olduğu görülmüştür.

Elde edilen bulgular, Türk vatandaşı öğrencilerin girişimcilik eğilimleri açısından incelendiğinde ortalama puan değerleri; geçimi ailesi tarafından desteklenen öğrencilerin $\bar{X}=4,98$ ($Ss=1,64$), geçimini çalışarak kazanan öğrencilerin $\bar{X}=5,00$ ($Ss=1,72$) ve geçimini burs/kredi alarak karşılayan $\bar{X}=4,62$ ($Ss=1,69$) olarak hesaplanmıştır. Yapılan ANOVA analizi sonucunda puan ortalamalarında anlamlı düzeyde bir farklılık olduğu görülmüştür ($F=4,952$; $p=0,007$, $p<0,01$). Farkın kaynağının saptanması için levene testi sonucunda varyansların homojen olması sebebiyle Post Hoc testlerinden

Scheffe testi yapılmıştır. Scheffe testinin sonucuna göre geçimini bir işte çalışarak kazanan öğrencilerin GE'leri, ailesi tarafından desteklenenlere ve burs/kredi alanlara göre daha yüksek olduğu görülmüştür.

Bu bulgulara göre öğrencilerin geçim kaynaklarının, KZ ve ASD değişkenleri açısından belirleyici bir faktör olmadığı görülürken, GE değişkeni ve ASD değişkeninin alt boyutu olan özel bir insan desteği algısı üstbilişsel KZ düzeyi açısından belirleyici bir faktör olduğu görülmüştür.

2.4. Araştırma Değişkenlerinin Tutuma Göre Farklılık Analizi

Araştırmanın değişkenlerinin tutuma ilişkin farklılık analizi sonuçları, Tablo 6'da ayrıntılı olarak sunulmuştur.

Tablo 6. Öğrencilerin Kültürel Zekâ, Algılanan Sosyal Destek ve Girişimcilik Eğilimlerinin, Sergilenen Tutuma İlişkin ANOVA Testi Sonuçları (Yabancı Uyruklu ve Türk Vatandaşı öğrenciler)

	Gelir Kaynağı	Yabancı Uyruklu öğrenciler					Türk Vatandaşı öğrenciler				
		N	Ort.	Std. Sapma	F	p	N	Ort.	Std. Sapma	F	p
Kültürel Zekâ	Samimi	120	4,48	1,35	1,253	0,287	415	5,14	0,99	2,094	0,124
	Yardımsaver	221	4,49	1,28			172	4,94	1,13		
	İlgisiz	67	4,20	1,58			290	5,07	1,16		
	Toplam	408	4,44	1,35			877	5,08	1,08		
Üstbilişsel KZ	Samimi	120	4,71	1,65	1,875	0,155	415	5,76	1,12	3,492	0,031*
	Yardımsaver	221	4,66	1,41			172	5,55	1,30		
	İlgisiz	67	4,28	1,77			290	5,54	1,30		
	Toplam	408	4,61	1,55			877	5,65	1,22		
Bilişsel KZ	Samimi	120	4,14	1,35	0,873	0,418	415	4,23	1,23	0,210	0,811
	Yardımsaver	221	4,21	1,34			172	4,21	1,33		
	İlgisiz	67	3,96	1,61			290	4,28	1,34		
	Toplam	408	4,15	1,39			877	4,24	1,29		
Motivasyonel KZ	Samimi	120	4,79	1,55	2,309	0,101	415	5,58	1,25	5,076	0,006**
	Yardımsaver	221	4,79	1,45			172	5,20	1,32		
	İlgisiz	67	4,34	1,86			290	5,43	1,41		
	Toplam	408	4,72	1,56			877	5,46	1,33		
Davranışsal KZ	Samimi	120	4,40	1,44	0,145	0,865	415	5,30	1,28	1,602	0,202
	Yardımsaver	221	4,40	1,41			172	5,09	1,37		
	İlgisiz	67	4,29	1,61			290	5,26	1,30		
	Toplam	408	4,38	1,45			877	5,25	1,31		
Algılanan Sosyal Destek	Samimi	120	4,92	1,44	10,711	0,000**	415	5,50	1,41	34,382	0,000**
	Yardımsaver	221	4,79	1,37			172	5,32	1,46		
	İlgisiz	67	3,96	1,62			290	4,58	1,58		
	Toplam	408	4,69	1,47			877	5,16	1,54		

		Yabancı Uyruklu öğrenciler					Türk Vatandaşı öğrenciler				
Gelir Kaynağı		N	Ort.	Std. Sapma	F	p	N	Ort.	Std. Sapma	F	p
Özel Bir İnsan ASD	Samimi	120	4,99	1,62	10,308	0,000**	415	5,46	1,63	22,642	0,000**
	Yardımsever	221	4,65	1,60			172	5,20	1,75		
	İlgisiz	67	3,86	1,80			290	4,56	1,91		
	Toplam	408	4,62	1,68			877	5,11	1,79		
Aile ASD	Samimi	120	5,33	1,66	6,693	0,001**	415	5,56	1,61	21,775	0,000**
	Yardımsever	221	5,13	1,52			172	5,51	1,64		
	İlgisiz	67	4,43	2,02			290	4,75	1,80		
	Toplam	408	5,07	1,68			877	5,28	1,72		
Arkadaş ASD	Samimi	120	4,43	1,50	11,443	0,000**	415	5,48	1,53	37,605	0,000**
	Yardımsever	221	4,59	1,46			172	5,25	1,51		
	İlgisiz	67	3,60	1,56			290	4,42	1,80		
	Toplam	408	4,38	1,53			877	5,08	1,69		
Girişimcilik Eğilimi	Samimi	120	5,06	1,90	1,355	0,259	415	4,95	1,66	3,008	0,050
	Yardımsever	221	4,87	1,78			172	4,58	1,66		
	İlgisiz	67	4,60	2,00			290	4,83	1,72		
	Toplam	408	4,88	1,86			877	4,84	1,68		

Tablodaki bulgular, yabancı uyruklu öğrencilerin ASD algısı açısından incelendiğinde ortalama puan değerleri; eğitim alınan yerdeki kişilerin tutumlarını samimi bulan öğrencilerin $\bar{X}=4,92$ ($Ss=1,44$), kişilerin tutumlarını yardımsever bulan öğrencilerin $\bar{X}=4,79$ ($Ss=1,37$) ve kişilerin tutumlarını ilgisiz bulan öğrencilerin $\bar{X}=3,96$ ($Ss=1,62$) olarak hesaplanmıştır. Yapılan ANOVA analizi sonucunda puan ortalamalarında anlamlı düzeyde bir farklılık olduğu görülmüştür ($F=10,711$; $p=0,000$, $p<0,01$). Farkın kaynağının saptanması için levene testi sonucunda varyansların homojen olması sebebiyle Post Hoc testlerinden Scheffe testi yapılmıştır. Scheffe testinin sonucuna göre eğitim alınan yerdeki kişilerin samimi davranış sergiledikleri öğrencilerin ASD algıları, yardımsever ve ilgisiz tutumla karşılaşan öğrencilere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Tablodaki bulgular, yabancı uyruklu öğrencilerin Özel bir insan boyutu açısından incelendiğinde ortalama puan değerleri; eğitim alınan yerdeki kişilerin tutumlarını samimi bulan öğrencilerin $\bar{X}=4,99$ ($Ss=1,62$), kişilerin tutumlarını yardımsever bulan öğrencilerin $\bar{X}=4,65$ ($Ss=1,60$) ve kişilerin tutumlarını ilgisiz bulan öğrencilerin $\bar{X}=3,86$ ($Ss=1,80$) olarak hesaplanmıştır. Yapılan ANOVA analizi sonucunda puan ortalamalarında anlamlı düzeyde bir farklılık olduğu belirlenmiştir ($F= 10,318$; $p=0,000$, $p<0,01$). Farkın kaynağının saptanması için levene testi sonucunda varyansların homojen olması sebebiyle Post Hoc testlerinden Scheffe testi yapılmıştır. Scheffe testinin sonucuna göre eğitim alınan yerdeki kişilerin samimi davranış

sergiledikleri öğrencilerin özel bir insan destek algıları, yardımsever ve ilgisiz tutumla karşılaşan öğrencilere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Tablodaki bulgular, yabancı uyruklu öğrencilerin Aile boyutu açısından incelendiğinde ortalama puan değerleri; eğitim alınan yerdeki kişilerin tutumlarını samimi bulan öğrencilerin $\bar{X}=5,33$ ($Ss=1,66$), kişilerin tutumlarını yardımsever bulan öğrencilerin $\bar{X}=5,13$ ($Ss=1,52$) ve kişilerin tutumlarını ilgisiz bulan öğrencilerin $\bar{X}=4,43$ ($Ss=2,02$) olarak hesaplanmıştır. Yapılan ANOVA analizi sonucunda puan ortalamalarında anlamlı düzeyde bir farklılık olduğu görülmüştür ($F=6,693$; $p=0,001$, $p<0,01$). Farkın kaynağının saptanması için levene testi sonucunda varyansların homojen olması sebebiyle Post Hoc testlerinden Scheffe testi yapılmıştır. Scheffe testinin sonucuna göre eğitim alınan yerde samimi davranış ile karşılaşan öğrencilerin aile boyutu açısından destek algılarının, yardımsever ve ilgisiz tutumla karşılaşan öğrencilere göre anlamlı daha olduğu tespit edilmiştir.

Tablodaki bulgular, yabancı uyruklu öğrencilerin Arkadaş boyutu açısından incelendiğinde ortalama puan değerleri; eğitim alınan yerdeki kişilerin tutumlarını samimi bulan öğrencilerin $\bar{X}=4,43$ ($Ss=1,50$), kişilerin tutumlarını yardımsever bulan öğrencilerin $\bar{X}=4,59$ ($Ss=1,46$) ve kişilerin tutumlarını ilgisiz bulan öğrencilerin $\bar{X}=3,60$ ($Ss=1,56$) olarak hesaplanmıştır. Yapılan ANOVA analizi sonucunda puan ortalamalarında anlamlı düzeyde bir farklılık olduğu belirlenmiştir ($F=11,443$; $p=0,000$, $p<0,01$). Farkın kaynağının saptanması için levene testi sonucunda varyansların homojen olması sebebiyle Post Hoc testlerinden Scheffe testi yapılmıştır. Scheffe testinin sonucuna göre eğitim alınan yerde yardımsever davranış ile karşılaşan öğrencilerin arkadaşta sağlanan destek algılarının, samimi ve ilgisiz tutumla karşılaşan öğrencilere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Elde edilen bulgular, Türk vatandaşı öğrencilerin Üsbilişsel KZ boyutu açısından incelendiğinde ortalama puan değerleri; eğitim alınan yerdeki kişilerin tutumlarını samimi bulan öğrencilerin $\bar{X}=5,76$ ($Ss=1,12$), kişilerin tutumlarını yardımsever bulan öğrencilerin $\bar{X}=5,55$ ($Ss=1,30$) ve kişilerin tutumlarını ilgisiz bulan öğrencilerin $\bar{X}=5,54$ ($Ss=1,30$) olarak hesaplanmıştır. Yapılan ANOVA analizi sonucunda puan ortalamalarında anlamlı düzeyde bir farklılık olduğu görülmüştür ($F=3,492$; $p=0,031$, $p<0,05$). Farkın kaynağının saptanması için levene testi sonucunda varyansların homojen olması sebebiyle Post Hoc testlerinden Scheffe testi yapılmıştır. Scheffe testinin sonucuna göre eğitim alınan yerdeki kişilerin samimi davranış sergiledikleri öğrencilerin üstbilişsel KZ düzeylerinin, yardımsever ve ilgisiz tutumla karşılaşan öğrencilere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Elde edilen bulgular, Türk vatandaşı öğrencilerin Motivasyonel KZ boyutu açısından incelendiğinde ortalama puan değerleri; eğitim alınan yerdeki kişilerin tutumlarını samimi bulan öğrencilerin $\bar{X}=5,58$ ($Ss=1,25$), kişilerin tutumlarını yardımsever bulan öğrencilerin $\bar{X}=5,20$ ($Ss=1,32$) ve kişilerin tutumlarını ilgisiz bulan öğrencilerin $\bar{X}=5,43$ ($Ss=1,41$) olarak hesaplanmıştır. Yapılan ANOVA analizi sonucunda puan ortalamalarında

anlamli düzeyde bir farklılık olduğu tespit edilmiştir ($F=5,076$; $p=0,006$, $p<0,01$). Farkın kaynağının saptanması için levene testi sonucunda varyansların homojen olması sebebiyle Post Hoc testlerinden Scheffe testi yapılmıştır. Scheffe testinin sonucuna göre eğitim alınan yerdeki kişilerin samimi davranış sergiledikleri öğrencilerin motivasyonel KZ boyutu puanlarının, ilgisiz ve yardımsever tutumla karşılaşan öğrencilere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Elde edilen bulgular, Türk vatandaşı öğrencilerin ASD algısı açısından incelendiğinde ortalama puan değerleri; eğitim alınan yerdeki kişilerin tutumlarını samimi bulan öğrencilerin $\bar{X}=5,50$ ($Ss=1,41$), kişilerin tutumlarını yardımsever bulan öğrencilerin $\bar{X}=5,32$ ($Ss=1,46$) ve kişilerin tutumlarını ilgisiz bulan öğrencilerin $\bar{X}=4,58$ ($Ss=1,58$) olarak hesaplanmıştır. Yapılan ANOVA analizi sonucunda puan ortalamalarında anlamlı düzeyde bir farklılık olduğu tespit edilmiştir ($F=34,382$; $p=0,000$, $p<0,01$). Farkın kaynağının saptanması için levene testi sonucunda varyansların homojen olması sebebiyle Post Hoc testlerinden Scheffe testi yapılmıştır. Scheffe testinin sonucuna göre eğitim alınan yerdeki kişilerin samimi davranış sergiledikleri öğrencilerin ASD algılarının, yardımsever ve ilgisiz tutumla karşılaşan öğrencilere oranla daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Elde edilen bulgular, Türk vatandaşı öğrencilerin Özel bir insan boyutu açısından ortalama puan değerleri incelendiğinde; eğitim alınan yerdeki kişilerin tutumlarını samimi bulan öğrencilerin $\bar{X}=5,46$ ($Ss=1,63$), kişilerin tutumlarını yardımsever bulan öğrencilerin $\bar{X}=5,20$ ($Ss=1,75$) ve kişilerin tutumlarını ilgisiz bulan öğrencilerin $\bar{X}=4,56$ ($Ss=1,91$) olarak hesaplanmıştır. Yapılan ANOVA analizi sonucunda puan ortalamalarında anlamlı düzeyde bir farklılık olduğu tespit edilmiştir ($F=22,642$; $p=0,000$, $p<0,01$). Farkın kaynağının saptanması için levene testi sonucunda varyansların homojen olması sebebiyle Post Hoc testlerinden Scheffe testi yapılmıştır. Scheffe testinin sonucuna göre eğitim alınan yerdeki kişilerin samimi davranış sergiledikleri öğrencilerin özel bir insandan sağlanan destek algılarının, yardımsever ve ilgisiz tutumla karşılaşan öğrencilere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Elde edilen bulgular, Türk vatandaşı öğrencilerin Aile boyutu açısından ortalama puan değerleri incelendiğinde; eğitim alınan yerdeki kişilerin tutumlarını samimi bulan öğrencilerin $\bar{X}=5,56$ ($Ss=1,61$), kişilerin tutumlarını yardımsever bulan öğrencilerin $\bar{X}=5,51$ ($Ss=1,64$) ve kişilerin tutumlarını ilgisiz bulan öğrencilerin $\bar{X}=4,75$ ($Ss=1,80$) olarak hesaplanmıştır. Yapılan ANOVA analizi sonucunda puan ortalamalarında anlamlı düzeyde bir farklılık olduğu tespit edilmiştir ($F= 21,775$; $p=0,000$, $p<0,01$). Farkın kaynağının saptanması için levene testi sonucunda varyansların homojen olması sebebiyle Post Hoc testlerinden Scheffe testi yapılmıştır. Scheffe testinin sonucuna göre eğitim alınan yerde samimi davranış ile karşılaşan öğrencilerin aile boyutu açısından destek algılarının, yardımsever ve ilgisiz tutumla karşılaşan öğrencilere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Elde edilen bulgular, Türk vatandaşı öğrencilerin Arkadaş boyutu açısından ortalama puan değerleri incelendiğinde; eğitim alınan yerdeki kişilerin tutumlarını samimi bulan öğrencilerin $\bar{X}=5,48$ ($Ss=1,53$), kişilerin tutumlarını yardımsever bulan öğrencilerin $\bar{X}=5,25$ ($Ss=1,51$) ve kişilerin tutumlarını ilgisiz bulan öğrencilerin $\bar{X}=4,42$ ($Ss=1,80$) olarak hesaplanmıştır. Yapılan ANOVA analizi sonucunda puan ortalamalarında anlamlı düzeyde bir farklılık olduğu tespit edilmiştir ($F=37,605$; $p=0,000$, $p<0,01$). Farkın kaynağının saptanması için levne testi sonucunda varyansların homojen olması sebebiyle Post Hoc testlerinden Scheffe testi yapılmıştır. Scheffe testinin sonucuna göre eğitim alınan yerde samimi davranış ile karşılaşan öğrencilerin arkadaştan sağlanan destek algılarının, yardımsever ve ilgisiz tutumla karşılaşan öğrencilere oranla daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır.

2.5. Araştırma Değişkenlerinin Üniversiteye Göre Farklılık Analizi

Analiz sonuçlarına göre kültürel zekâ ve alt boyutları, algılanan sosyal destek ve alt boyutları ve girişimcilik eğilimi öğrenim görülen üniversite değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0.05$).

3. Sonuç ve Tartışma

Bu çalışmada, yabancı uyruklu ve Türk vatandaşı üniversite öğrencilerinin kültürel zekâ, algılanan sosyal destek ve girişimcilik eğilimlerine dair algıları incelenmiş ve demografik veriler doğrultusunda farklılıkları analiz edilmiştir. Araştırmanın bulguları, sonuç ve tartışma bölümlerinde başlıklar halinde ayrıntılı bir şekilde ele alınmıştır.

3.1. Kültürel Zekâ, Algılanan Sosyal Destek ve Girişimcilik Eğiliminin Yabancı Uyruklu ve Türk Vatandaşı Öğrencilere Göre Farklılık Analizine ilişkin Sonuç ve Tartışma

Türk vatandaşı öğrenciler, yabancı uyruklu öğrencilere kıyasla kültürel zekâ ve onun alt boyutlarında (üstbilişsel, bilişsel, motivasyonel, davranışsal) daha yüksek ortalama puanlara sahiptir. Örneğin, kültürel zekâ toplam puanında ve üstbilişsel kültürel zekâ boyutunda anlamlı farklar görülmektedir (Ang ve Van Dyne, 2008; Thomas ve Inkson, 2004; Earley ve Ang, 2003). Bu sonuçlar, Türk vatandaşı öğrencilerin farklı kültürel bağlamlarda daha iyi iletişim kurabilme, stratejik düşünme ve uygun davranışlar sergileme becerilerinin daha gelişmiş olduğunu göstermektedir. Ayrıca, sosyal destek boyutlarında (özel bir insandan algılanan destek ve arkadaş desteği) Türk vatandaşı öğrencilerin daha yüksek puanlar aldığı görülmektedir (House, 1981; Cohen ve Wills, 1985). Bu, Türk öğrencilerin sosyal destek ağlarının daha güçlü olduğunu ve bu desteklerin onların refah düzeylerine olumlu katkı sağlayabileceğini göstermektedir. Bu farklılıkların ortaya çıkmasında, farklı eğitim sistemleri, kültürel değerler ve öğrenme yaklaşımlarının etkili olduğu

söylenebilir. Yabancı uyruklu öğrencilerin Türkiye'deki eğitim sistemine adapte olma süreçleri, dil engelleri ve kültürel anlamda yaşadıkları adaptasyon sorunları, onların bilişsel ve üstbilişsel yeteneklerini kullanmalarını sınırlandırabilir. Motivasyonel KZ açısından ortaya çıkan anlamlı farklılık, Türk öğrencilerin gelecekteki kariyer hedeflerine daha odaklı olmaları veya eğitim sistemine daha iyi entegre olmalarından kaynaklanıyor olabilir. Yabancı uyruklu öğrenciler ise hem kültürel adaptasyon süreci hem de akademik ve sosyal zorluklarla başa çıkarken motivasyonlarını tam anlamıyla sürdürememiş olabilirler.

Yabancı uyruklu öğrencilerin sosyal destek boyutlarından "özel bir insandan" ve "arkadaşlardan" algıladıkları destek düzeyleri Türk vatandaşı öğrencilere göre daha düşük bulunmuştur. Bu durum, yabancı uyruklu öğrencilerin sosyal destek ağlarının daha zayıf olabileceğini ve bu nedenle stresle başa çıkma konusunda daha fazla zorluk yaşayabileceklerini göstermektedir (House, 1981; Cohen ve Wills, 1985). Bunun nedeni, yerli öğrencilerin daha güçlü sosyal bağlara sahip olmaları ve sosyal destek sistemlerine daha rahat erişebilmeleri olabilir. Yabancı uyruklu öğrenciler ise sosyal ağlarını yeniden inşa etmek zorunda kaldıkları için daha sınırlı bir destek algısına sahip olabilirler.

Yabancı uyruklu öğrenciler açısından değerlendirildiğinde, girişimcilik eğilimi değişkeninde Türk vatandaşı öğrencilere göre anlamlı derecede daha yüksek ortalama puanlara sahip oldukları görülmektedir. Bu bulgu, yabancı uyruklu öğrencilerin girişimcilik konusunda daha yüksek motivasyon ve eğilime sahip olduğunu göstermektedir. Bu durum, yabancı uyruklu öğrencilerin kendi ülkelerinde girişimcilik fırsatlarına yönelik daha güçlü motivasyonlara sahip olabileceklerini veya göçmenlik süreçlerinde risk alma ve yenilikçi olma eğilimlerinin daha yüksek olabileceğini düşündürülebilir.

3.2. Cinsiyete Göre Farklılık Analizine İlişkin Sonuç ve Tartışma

Kültürel zekânın üstbilişsel ve davranışsal boyutları ile algılanan sosyal destek ve girişimcilik eğilimi açısından yapılan analizler, Türk vatandaşı öğrenciler arasında cinsiyete göre anlamlı farklar olduğunu göstermektedir. Thomas ve Inkson (2009), üstbilişsel kültürel zekânın bireylerin kültürel bilgilerini stratejik planlar yaparak kullanabilme yeteneklerini ifade ettiğini belirtmektedir. Bu bağlamda, kadın öğrencilerin bu alandaki yüksek performansı, onların kültürel farklılıkları stratejik olarak değerlendirme becerilerinin daha güçlü olduğunu göstermektedir. Ulaşılan sonuçlar, kadın öğrencilerin kültürel zekâ düzeylerinin erkek öğrencilere oranla daha yüksek olduğunu ortaya koymaktadır. Bu bulgu, literatürde benzer çalışmalarla da uyumludur (Konate, 2018; Yoğurtçu, 2015). Kadınların kültürel farklılıkları anlamak ve etkili iletişim kurmak için daha güçlü zihinsel süreçler kullandıkları ve bu nedenle kültürel zekâ düzeylerinin daha yüksek olduğu sonucuna varılabilir. Ayrıca, Türk vatandaşı kadın öğrencilerin erkek öğrencilere oranla daha fazla sosyal destek algıladıkları belirlenmiştir. Bu

sonuç, literatürde benzer çalışmalarla uyumluluk göstermektedir (Arıcıoğlu, 2008; Baran ve ark., 2014; Çavuş ve Pekkan, 2017). Kadın öğrencilerin sosyal destek ağlarının daha geniş ve güçlü olduğu, bu nedenle daha yüksek sosyal destek algısına sahip oldukları söylenebilir. Öte yandan, erkek öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinin kadınlara oranla daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu bulgu da literatürde benzer çalışmalara paralellik göstermektedir (Naktiyok ve Timuroğlu, 2009; Akgün, 2019; Karcıoğlu ve Balkaya, 2018). Erkek öğrencilerin iş hayatında daha aktif rol aldıkları ve girişimcilik eğilimlerinin daha yüksek olduğu sonucuna varılabilir. Ancak, bilişsel ve motivasyonel kültürel zekâ boyutları ile arkadaşstan algılanan sosyal destek açısından cinsiyete göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Bu sonuç, kadın ve erkek öğrencilerin kültürel zekâ ve sosyal destek algılarının bu boyutlarda benzer olduğunu ve literatürdeki çalışmalarla uyumlu olduğunu göstermektedir (Soltani ve Keyvanara, 2013; Abaslı ve Polat, 2019; Şen, 2019).

3.3. Gelir Kaynağına Göre Farklılık Analizine İlişkin Sonuç ve Tartışma

Yabancı uyruklu öğrenciler için, gelir kaynağına göre üstbilişsel kültürel zekâ boyutuna ilişkin anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Elde edilen sonuçlar, burs veya kredi ile geçinen yabancı uyruklu öğrencilerin, diğer gelir kaynaklarına sahip öğrencilere kıyasla daha yüksek üstbilişsel kültürel zekâ düzeylerine sahip olduğunu göstermektedir. Bu durum, burs veya kredi alan öğrencilerin kültürel bilgilerini stratejik olarak kullanma ve plan yapma becerilerinin daha gelişmiş olduğunu işaret edebilir. Ancak, yabancı uyruklu öğrencilerin gelir kaynağına göre kültürel zekâ toplam puanı ve bilişsel, motivasyonel, davranışsal alt boyutları ile algılanan sosyal destek toplam puanı ve özel bir insan, aile ve arkadaş boyutları ve girişimcilik eğilimi açısından anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Bu bulgu, gelir kaynağının bu değişkenler üzerinde önemli bir etkiye sahip olmadığını göstermektedir (Thomas ve Inkson, 2009).

Türk vatandaşı öğrenciler açısından değerlendirildiğinde, gelir kaynağına göre özel bir insandan algılanan sosyal destek ve girişimcilik eğilimi değişkenlerinde anlamlı farklılıklar olduğu belirlenmiştir. Geçimini çalışarak sağlayan Türk vatandaşı öğrenciler, diğer gelir kaynaklarına sahip olan öğrencilere kıyasla daha yüksek sosyal destek algısına ve girişimcilik eğilimine sahiptirler. Bu durum, kendi imkânlarıyla geçimini sağlayan bireylerin sıkıntılı durumlarla karşılaştıklarında en yakınlarındaki kişilerden (eş, sevgili ve yakın arkadaş gibi) daha fazla destek aldıklarını ve bu desteklerin girişimcilik eğilimlerini artırdığını göstermektedir. Ayrıca, üniversite süresince çalışarak elde edilen deneyimlerin (işletme yönetimi, kriz yönetimi, stresle başa çıkma) girişimcilik eğilimlerini olumlu yönde etkilediği söylenebilir. Ancak, Türk vatandaşı öğrencilerin gelir kaynağına göre kültürel zekâ toplam puanı ve alt boyutları (üstbilişsel, bilişsel, motivasyonel ve davranışsal) ile algılanan sosyal destek toplam puanı ve aile ve arkadaş

boyutları açısından anlamlı bir farklılık göstermediği belirlenmiştir. Bu bulgu, gelir kaynağının bu değişkenler üzerinde belirleyici bir etkiye sahip olmadığını göstermektedir (Naktiyok ve Timuroğlu, 2009; Akgün, 2019; Karcıoğlu ve Balkaya, 2018).

Özetle, elde edilen bulgulara göre, yabancı uyruklu öğrencilerin üstbilişsel KZ düzeylerinde, geçim kaynaklarına bağlı olarak anlamlı farklılıklar olabileceği düşünülmektedir. Özellikle burs/kredi ile geçinen öğrencilerin daha yüksek bir üstbilişsel KZ düzeyine sahip olabileceği ve bu durumun, finansal baskılarla daha planlı çalışma zorunluluğundan kaynaklanabileceği varsayılabilir. Türk vatandaşı öğrencilerde ise çalışarak geçinenlerin, ailelerinden destek alan veya burs/kredi alan öğrencilere kıyasla, sosyal destek mekanizmalarını daha yüksek algıladıkları gözlemlenmiştir. Ayrıca, çalışarak geçinen öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinin de diğer gruplara göre daha güçlü olabileceği tahmin edilmektedir. Sonuç olarak, geçim kaynağının bazı alt boyutlar (girişimcilik eğilimleri ve sosyal destek algısı) üzerinde etkili olabileceği, ancak genel anlamda üstbilişsel KZ ve sosyal destek algısı üzerinde belirleyici bir faktör olmadığı ileri sürülebilir.

3.4. Sergilenen Tutuma Göre Farklılık Analizine İlişkin Sonuç ve Tartışma

Yabancı uyruklu öğrencilerin sergilenen tutuma göre algıladıkları sosyal destek açısından anlamlı farklılıklar bulunduğu belirlenmiştir. Sonuçlar, samimi bir tutumla karşılaşan yabancı uyruklu öğrencilerin, yardımsever ve ilgisiz tutumlarla karşılaşanlara kıyasla daha yüksek sosyal destek algısına sahip olduğunu göstermektedir. Özellikle, algılanan sosyal destek toplam puanı, özel bir insandan ve aileden algılanan destek boyutları bu farkı yansıtmaktadır. Ayrıca, yardımsever bir tutumla karşılaşan yabancı uyruklu öğrencilerin, samimi ve ilgisiz tutumlarla karşılaşanlara göre arkadaşlardan algıladıkları sosyal destek daha yüksektir. Bu durum, farklı kültürel bir ortama katılan öğrencilerin eğitim süresince çeşitli zorluklarla karşılaşacakları ve bu zorluklarla başa çıkmak için aile, arkadaş ve özel biri tarafından sergilenecek samimi ve yardımsever tutuma daha fazla ihtiyaç duyacakları şeklinde yorumlanabilir. Ancak, yabancı uyruklu öğrencilerin sergilenen tutuma göre kültürel zekâ toplam puanı ve alt boyutları (üstbilişsel, bilişsel, motivasyonel ve davranışsal) ile girişimcilik eğilimi açısından anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Bu bulgu, sergilenen tutumun kültürel zekâ ve girişimcilik eğilimi üzerindeki etkisinin sınırlı olduğunu göstermektedir (House, 1981; Cohen ve Wills, 1985; Ang et al., 2007; Van Dyne et al., 2012).

Türk vatandaşı öğrenciler arasında ise üstbilişsel ve motivasyonel kültürel zekâ boyutlarına ilişkin görüşlerin sergilenen tutuma göre anlamlı farklılıklar gösterdiği belirlenmiştir. Samimi bir tutumla karşılaşan Türk vatandaşı öğrencilerin, yardımsever ve ilgisiz tutumlarla karşılaşanlara göre daha yüksek sosyal destek algısına sahip olduğu görülmektedir. Algılanan

sosyal destek toplam puanı ve boyutları (özel bir insan, aile ve arkadaş) açısından samimi bir tutumun pozitif etkisi belirgindir. Bu durum, bireylerin sosyal destek ağlarını güçlendiren samimi ilişkilerin, kültürel zekâ düzeylerini de artırabileceğini göstermektedir (Thomas ve Inkson, 2009; Peterson, 2004). Ancak, Türk vatandaşı öğrencilerin sergilenen tutuma göre kültürel zekâ toplam puanı ve bilişsel ile davranışsal boyutları ile girişimcilik eğilimi açısından anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Bu bulgu, Türk vatandaşı öğrencilerin kültürel zekâ ve girişimcilik eğilimlerinin sergilenen tutumdan bağımsız olarak benzer seviyelerde olduğunu ortaya koymaktadır (Naktiyok ve Timuroğlu, 2009; Akgün, 2019; Karcıoğlu ve Balkaya, 2018).

Özellikle, yabancı uyruklu öğrencilerin Algılanan sosyal destek ve özel bir insan desteği algılarında, samimi tutumla karşılaşmanın pozitif bir etkisi olduğu varsayılabilir. Benzer şekilde, Türk vatandaşı öğrencilerde de samimi tutumlarla karşılaşan öğrencilerin, motivasyonel KZ ve sosyal destek algılarının daha güçlü olduğu tahmin edilebilir. Elde edilen bu bulgular, samimi tutumların öğrencilerin sosyal destek ve bilişsel yetkinlik algılarını olumlu yönde etkileyebileceği şeklinde yorumlanabilir.

4. Sınırlılıklar ve Öneriler

Bu çalışmada, üniversite öğrencisi olan yabancı uyruklu ve Türk vatandaşlarının kültürel zekâ, algılanan sosyal destek ve girişimcilik eğilimleri değerlendirilmiştir. Gelecekteki araştırmalarda, kültürel zekâ ile ilgili çeşitli değişkenler incelenebilir ve benzer çalışmalar farklı üniversitelerde veya Türkiye genelindeki üniversitelerde gerçekleştirilebilir. Mevcut çalışmada, cinsiyet, öğrenim görülen üniversite, gelir düzeyi ve sergilenen tutumlara göre farklılık analizleri yapılmıştır. İlerleyen araştırmalarda, farklı demografik bilgiler kullanılarak yeni farklılık analizleri yapılması önerilmektedir.

Hakem Değerlendirmesi: Dış Bağımsız

Yazar Katkısı: Emirhan Yetiş: %50, Mustafa Fedai Çavuş: %50

Destek ve Teşekkür Beyanı: Çalışma için destek alınmamıştır.

Etik Onay: Bu çalışmanın gerçekleştirilmesi amacıyla, Fırat Üniversitesi Etik Kurulu'ndan 10.04.2020 tarih ve 97132852/100 sayılı izin alınmıştır.

Çıkar Çatışması Beyanı: Çalışma ile ilgili herhangi bir kurum veya kişi ile çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Peer Review: Independent double-blind

Author Contributions: Emirhan Yetiş: 50%, Mustafa Fedai Çavuş: 50%

Funding and Acknowledgement: No support was received for the study.

Ethics Approval: Ethics committee approval, dated 10.04.2020 and numbered 97132852/100 was obtained from Fırat University Ethics Committee for the purpose of carrying out this study.

Conflict of Interest: There is no conflict of interest with any institution or person related to the study.

Önerilen Atıf: Yetiş, E. & Çavuş, M. F. (2024). Kültürel zekâ, algılanan sosyal destek ve girişimcilik eğiliminin demografik değişkenlere göre incelenmesi. *Akademik Hassasiyetler*, 12(27), 479-507. <https://doi.org/10.58884/akademik-hassasiyetler.1518178>

Kaynakça

- Abaslı, K. & Polat, Ş. (2019). Öğrencilerin kültürlerarası duyarlılık ve kültürel zekâyâ ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(1), 193-202. <https://doi.org/10.18506/anemon.419526>
- Akgün, S. S. (2019). *Üniversite öğrencilerinin girişimcilik niyeti ile işsizlik kaygısı arasındaki ilişki* [yüksek lisans tezi]. Sakarya Üniversitesi.
- Arıcıoğlu, A. (2008). *Hacettepe üniversitesi eğitim fakültesi öğrencilerinin algıladıkları sosyal destek* [yüksek lisans tezi]. Ankara Üniversitesi.
- Berry, J. W. (1974). Psychological aspects of cultural pluralism: Unity and identity reconsidered. *Topics in Culture Learning*, 2, 17-22.
- Cobb, S. (1976). Social support as a moderator of life stress. *Psychosomatic medicine*, 38(5), 300-314.
- Cohen, S. & Wills, T. A. (1985). Stress, social support, and the buffering hypothesis. *Psychological Bulletin*, 98(2), 310. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.98.2.310>
- Earley, P. C., & Mosakowski, E. (2004). Cultural intelligence. *Harvard Business Review*, 82(10), 139-146.
- Earley, P. C., & Ang, S. (2003). *Cultural intelligence: Individual interactions across cultures*. Stanford University Press.
- Engelen, A., Kube, H., Schmidt, S., & Flatten, T. C. (2014). Entrepreneurial orientation in turbulent environments: The moderating role of absorptive capacity. *Research Policy*, 43(8), 1353-1369. <https://doi.org/10.1016/j.respol.2014.03.002>
- Gardner, H. (1983). *The theory of multiple intelligences*. London: Heinemann.
- Hisrich, R. D., & Drnovsek, M. (2002). Entrepreneurship and small business research—a European perspective. *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 9(2), 172-222. <https://doi.org/10.1108/14626000210427348>
- House, J. S. (1983). *Work stress and social support*. Addison Wesley Publishing Company.

- Kapusuz, A.G., Çavuş, M.F., & Pekkan, N.Ü. (2018). Perceived Social Support and Social Entrepreneurship: Gender Perspective from Turkey. Ratten, V., Braga, V., Marques, C. (eds) *Knowledge, learning and innovation* içinde (s. 75-90). Contributions to Management Science. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-319-59282-4_6
- Karabey, C. N. (2013). Girişimsel düşünceyi anlamak: düşünme tarzı ve risk tercihinin girişimsel özyetkinlik ve girişimcilik niyeti ile ilişkisi. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 18(3), 143-159.
- Karcıoğlu, F. & Balkaya, E. (2018). Üniversite son sınıf öğrencilerinde işsizlik kaygısı ve girişimcilik niyeti ilişkisi: TrA1 bölgesi örneği. *ISGUC The Journal of Industrial Relations and Human Resources*, 20(3), 95-120. <https://doi.org/10.4026/iscug.473601>
- Kim, H. S., Sherman, D. K., Ko, D. & Taylor, S. E. (2006). Pursuit of comfort and pursuit of harmony: Culture, relationships, and social support seeking. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 32(12), 1595-1607. <https://doi.org/10.1177/0146167206291991>
- Konate, T. (2018). *Yabancı öğrencilerin kültürel uyumunda kültürel zekânın etkisi* [yüksek lisans tezi]. Akdeniz Üniversitesi.
- Linan, F. & Chen, Y. W. (2009). Development and cross-cultural application of a specific instrument to measure entrepreneurial intentions. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 33(3), 593-617. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6520.2009.00318.x>
- Moriano, J. A., Gorgievski, M., Laguna, M., Stephan, U. & Zarafshani, K. (2012). A cross-cultural approach to understanding entrepreneurial intention. *Journal of Career Development*, 39(2), 162-185. <https://doi.org/10.1177/0894845310384481>
- Naktiyok, A. & Timuroğlu, M. K. (2009). Öğrencilerin motivasyonel değerlerinin girişimcilik niyetleri üzerine etkisi ve bir uygulama. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 23(3), 85-103.
- Pizam, A., Pine, R., Mok, C. & Shin, J. Y. (1997). Nationality vs industry cultures: Which has a greater effect on managerial behavior? *International Journal of Hospitality Management*, 16(2), 127-145. [https://doi.org/10.1016/S0278-4319\(97\)00001-7](https://doi.org/10.1016/S0278-4319(97)00001-7)
- Rockstuhl, T., Seiler, S., Ang, S., Van Dyne, L. & Annen, H. (2011). Beyond general intelligence (IQ) and emotional intelligence (EQ): The role of cultural intelligence (CQ) on cross-border leadership effectiveness in a globalized world. *Journal of Social Issues*, 67(4), 825-840. <https://doi.org/10.1111/j.1540-4560.2011.01730.x>
- Sekaran, U. (2003). *Research methods for business a skill building approach*. Canada: John Wiley & Sons Inc.

- Soltani, B. & Keyvanara, M. (2013). Cultural intelligence and social adaptability: A comparison between Iranian and Non-Iranian dormitory students of Isfahan University of Medical Sciences. *Mater Sociomed*, 25(1), 40-43. <https://doi.org/10.5455/msm.2013.25.40-43>
- Stamboulis, Y. & Barlas, A. (2014). Entrepreneurship education impact on student attitudes. *The International Journal of Management Education*, 12(3), 365-373. <https://doi.org/10.1016/j.ijme.2014.07.001>
- Sternberg, R. J. (2004). Culture and intelligence. *American psychologist*, 59(5), 325-338. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.59.5.325>
- Şen, G. (2019). *Kültürel zekâ ve kültürel adaptasyonun akademik performans üzerine etkisi: Üniversitelerdeki yabancı uyruklu öğrencilerle yapılan bir araştırma* [yüksek lisans tezi]. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi.
- Van Dyne, L., Ang, S., Ng, K. Y., Rockstuhl, T., Tan, M. L. & Koh, C. (2012). Sub-dimensions of the four factor model of cultural intelligence: expanding the conceptualization and measurement of cultural intelligence. *Social and Personality Psychology Compass*, 6(4), 195-313. <https://doi.org/10.1111/j.1751-9004.2012.00429.x>
- Wilcox, B. L. (2015). Social Support and Physical Health: The Importance of Sociability. H. S. Friedman (Ed.), *The Oxford handbook of health psychology* içinde. Oxford University Press.
- Wilcox, M. R. E. (2015). *Emotion recognition and perceived social support in young people who offend* [doktora tezi]. Cardiff University.
- Yoğurtçu, G. (2015). Çokkültürlü eğitim ortamlarında kültürlerarası iletişim ve kültürel zekâ: Kırgızistan üniversite öğrencileri üzerine bir araştırma. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 1(3), 791-806. <https://doi.org/10.24289/ijsser.279157>
- Zimet, G. D., Dahlem, N. W., Zimet, S. G., & Farley, G. K. (1988). The multidimensional scale of perceived social support. *Journal of Personality Assessment*, 52(1), 30-41.

Extended Abstract

Cultural intelligence is a set of capabilities that enables an individual to function effectively in culturally diverse or multicultural environments (Earley & Ang, 2003). Research linking the concepts of culture and intelligence emphasizes how culture influences human life and thinking patterns (Berry, 1974; Sternberg, 2004). Culture shapes individuals' thoughts, values, and beliefs and regulates their behavior (Pizam et al., 1997). Cultural intelligence comprises an individual's cultural awareness, motivation, and behavioral adaptation skills, and it consists of four components: metacognitive, cognitive, motivational, and behavioral intelligence (Ang &

Van Dyne, 2008). Metacognitive cultural intelligence is the conscious cultural awareness level during intercultural interactions (Rockstuhl et al., 2011). Cognitive cultural intelligence involves knowledge of different cultures' economic, legal, and social systems (Van Dyne et al., 2012). Motivational cultural intelligence reflects an individual's willingness to learn and work in different cultural environments (Rockstuhl et al., 2011). Behavioral cultural intelligence is the ability to exhibit appropriate actions in various cultural situations (Earley & Ang, 2003).

Perceived social support is a general evaluation of the emotional, instrumental, and informational assistance an individual receives from their surroundings (Cobb, 1976). Social support refers to the aid obtained through available resources and relationships within an individual's social network (Kim, 2001). This support helps individuals cope with stressful life events and contributes to overall health and well-being (Wilcox, 2015). Social support is divided into four main components: emotional, instrumental, informational, and appraisal support (House, 1981). Perceived social support is the subjective evaluation of the presence of support sources and significantly impacts mental health (Stokes, 1985).

Entrepreneurship tendency is an individual's propensity to discover new business opportunities and utilize these opportunities for economic gain (Miller, 1983). Entrepreneurship is seen as a potential driver for economic development and growth in modern society (Stamboulis & Barlas, 2014). Entrepreneurs should possess qualities such as innovativeness, proactiveness, and risk-taking (Engelen et al., 2014). An individual's willingness and determination to start their own business are crucial elements that determine entrepreneurship tendency (Karabey, 2013).

This study aimed to examine whether there are significant differences in the perceptions of cultural intelligence, perceived social support, and entrepreneurship tendency among foreign students and Turkish students in Türkiye based on gender, university, income source, and attitude. Do the perceptions of foreign and Turkish students regarding these variables show statistically significant differences based on gender, university, income source, and attitude?

The research was conducted on Turkish and foreign students studying at Atatürk University, Fırat University, and İnönü University during the 2021/2022 academic year. Sample sizes were determined using formulas provided by Sekaran (2003), which accounted for a 0.95 reliability and a 0.05 sampling error. Surveys were administered to 408 foreign students and 877 Turkish students.

Of the 408 foreign students, 66.2% were male, and 80.6% were single. A significant portion, 68%, were aged 18-24, and 49.3% studied at Fırat University. Among these students, 56.4% were financially supported by their families. Of the 877 Turkish students, 59.4% were female, 91.1% were single,

and 80.2% were aged 18-24. Approximately 48.8% of these students studied at Fırat University, and 40.9% were supported through scholarships/loans.

This study examined the perceptions of cultural intelligence, perceived social support, and entrepreneurship tendency among foreign and Turkish university students and analyzed the differences based on demographic data. The findings indicated that foreign students scored significantly higher in entrepreneurship tendency compared to Turkish students. Additionally, foreign students perceived lower levels of support from "a special person" and "friends" compared to Turkish students. This finding suggested that foreign students may have weaker social support networks and thus face more difficulties coping with stress (House, 1981; Cohen & Wills, 1985).

Turkish students scored higher in cultural intelligence and its sub-dimensions compared to foreign students. Significant differences were observed in the total cultural intelligence score and the metacognitive cultural intelligence sub-dimension (Ang & Van Dyne, 2008; Thomas & Inkson, 2004; Earley & Ang, 2003). These results indicate that Turkish students have more developed skills in communicating, thinking strategically, and exhibiting appropriate behaviors in different cultural contexts. Additionally, Turkish students scored higher in perceived social support dimensions. This suggests that Turkish students have stronger social support networks, positively contributing to their well-being (House, 1981; Cohen & Wills, 1985).

Analyses of cultural intelligence's metacognitive and behavioral dimensions, perceived social support, and entrepreneurship tendency revealed significant gender differences among Turkish students. Thomas and Inkson (2009) state that metacognitive cultural intelligence is the ability to use cultural knowledge strategically. Female students' high performance in this area indicates stronger skills in evaluating cultural differences strategically. Moreover, female Turkish students perceive more social support than male students, as their broader and stronger social networks lead to higher perceived support levels. Male students exhibited higher entrepreneurship tendency compared to female students, suggesting that males are more active in business life and have a higher propensity for entrepreneurship (Naktiyok & Timuroğlu, 2009; Akgün, 2019; Karcıoğlu & Balkaya, 2018).

Among foreign students, significant differences were found in metacognitive cultural intelligence based on income source. Foreign students supported by scholarships or loans had higher metacognitive cultural intelligence levels than those with other income sources. However, no significant differences were found in other variables (total cultural intelligence score, cognitive, motivational, and behavioral sub-dimensions, perceived social support, and entrepreneurship tendency) based on income source (Thomas & Inkson, 2009). For Turkish students, significant differences were observed in perceived support from a special person and entrepreneurship tendency based on income source. Students supporting themselves through work perceived higher social support and entrepreneurship tendency

compared to those with other income sources. The experiences gained from working during university positively impacted their entrepreneurship tendency (Naktiyok & Timuroğlu, 2009; Akgün, 2019; Karcıoğlu & Balkaya, 2018).

In conclusion, this study highlights significant differences in cultural intelligence, perceived social support, and entrepreneurship tendency between foreign and Turkish students. These findings underscore the importance of designing educational and support programs that consider cultural and individual differences.